BELGIE (NL)-BELGIQUE
Erkenningsnummer P 908078
Kantoor afgifte:
9030 Gent-Mariakerke

TAK VREDE GENT

SHANTI

Maandelijkse nieuwsbrief voor levensvernieuwing en algemene broederschap
door vergelijkende studie van wijsbegeerte, godsdiensten, wetenschap en esoterie

JAAR 2022 - NUMMER 6 – JUNI 2022

Belgische Theosofische Vereniging vzw
Hoofdzetel: Geuzenplein 8 te 1000 BRUSSEL

Doelstellingen van de Theosofische Vereniging:

1. **Het vormen van een kern van de universele broederschap der mensheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur**
2. **Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdiensten, wijsbegeerten en wetenschappen**
3. **Het onderzoeken van de onverklaarbare wetten die in de natuur besloten liggen en van de vermogens die in de mens sluimeren**

De vereniging is niet-sektarisch en bestaat uit zoekers naar inzicht. Haar eenheid berust niet op een gezamenlijk beleden geloof of wereldbeschouwing maar op een gezamenlijk streven naar waarheid.

Missie van de Theosophical Society (Adyar)

Het dienen van de mensheid door het ontwikkelen van een zich steeds verdiepend inzicht in, en verwerkelijking van de tijdloze wijsheid, spirituele zelfrealisatie en de eenheid van alle leven.

Activiteiten Tak Vrede: iedere maandag van de maand (behalve de 5de)
van 19.30u tot 21.30u.
Deelname is gratis en volledig vrijblijvend.
Locatie: ***Kollekasteel, Groenestaakstraat 66-68 te 9030 Mariakerke***
Meer informatie: **https://ts-belgium.be** -- **www.theosofiegent.be**

06/06: ***Geen bijeenkomst - Pinkstermaandag***
13/06: ***Rondetafelgesprek - thema: De Eeuwige Logos***
20/06: ***Rondetafelgesprek - thema: De Eeuwige Logos - vervolg***
27/06: ***Het Goddelijk Plan*** - Deel 1 - G. Barborka

V.U. : Marcel Eeckman, p/a Geuzenplein 8, 1000 Brussel - Email: **tak.vrede@ts-belgium.be**

Bescherming persoonsgegevens: *Alle informatie over de Belgische wet bescherming van de persoonlijke levenssfeer van 8 december 1992 en de* AVG EU, te bekomen via email: info@ts-belgium.be

Als uw ontluikende Ziel
het oor leent aan de verwarring van de wereld,
als uw Ziel gehoor schenkt
aan de bulderende stem van de grote illusie:
als uw Ziel,
verschrikt bij het zien van hete smartetranen
of verdoofd door angstkreten,
zich als een schuwe schildpad
terugtrekt onder het pantser van IKHEID,
leer dan, discipel,
dat uw Ziel een onwaardige schrijn is
van haar stille 'God'.

De Stem vaan de Stilte
Fragment I/15 - pag. 37

Artikels Shanti juni 2022:	**Pagina**
Reïncarnatie en Religie - Geoffrey Farthing	***3***
Geweld begrijpen - Pedro Oliveira	***6***
EXTRA **Belgische Theosofische Vereniging** **Theosofische Orde van Dienst**	**11**

Reïncarnatie en Religie

Geoffrey Farthing

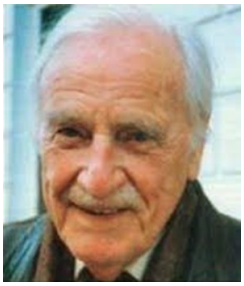

Dit artikel is deel 3 (van 6) uit "De geweldige positieve ontwikkelingsmogelijkheden van Theosofie", Blavatsky-lezing gehouden in Winchester op 29 juli 2001 tijdens de Zomerschool van de Engelse afdeling van de Theosophical Society.

De Vijfde Ontwikkelingsmogelijkheid: REÏNCARNATIE

Het onsterfelijke spirituele Ego beginsel in de occulte samenstelling van de mens neemt een sleutelpositie in als het erom gaat reïncarnatie te begrijpen: dit wordt echter niet algemeen erkend. Gewoonlijk meent men dat reïncarnatie betekent de terugkeer naar de aarde van een overleden persoonlijkheid, een wedergeboorte van diezelfde persoon, een soort van wederopstanding. De theosofische leringen corrigeren dit populaire beeld en geven er een uitbreiding aan. H.P.B. behandelde Reincarnatie en de daarmee verbonden Wet van Karma in een van haar opstellen:

> *Als Theosofie overwint in de strijd en haar alles-omvattende filosofie diep wortel schiet in het denken en in het hart der mensen, als haar leer van Reïncarnatie en Karma, met andere woorden van Hoop en Verantwoordelijkheid, een thuis vindt in het leven van de nieuwe generaties, dan zal echt de dag van vreugde en blijdschap aanbreken voor allen die nu lijden en uitgestoten zijn. Want ware Theosofie is ALTRUÏSME, en dat kunnen we niet genoeg herhalen! Het is broederlijke liefde, wederzijdse hulp, onwankelbare toewijding aan de Waarheid. Als ooit de mensen zich toch eens realiseren dat alleen hierin waar geluk kan worden gevonden, en nooit in rijkdom, bezittingen, of welke zelfzuchtige bevrediging ook, dan zullen de donkere wolken wegdrijven en een nieuwe mensheid zal op aarde geboren worden. Dan zal inderdaad het GOUDEN TIJDPERK aanbreken. (C.W. XI, 202)*

Deze passage verwijst naar Reïncarnatie en Karma als leringen van Verantwoordelijkheid en Hoop. Elders duidt H.P.B. ze aan als de tweeling-leer. De een kan niet juist begrepen worden zonder de ander.

We behandelden Karma bij de Derde Ontwikkelingsmogelijkheid, de Wet, die een aantal aspecten heeft die allemaal min of meer te maken hebben met het aspect van oorzaak en gevolg. Opeenvolgende persoonlijkheden zijn de gevolgen van oorzaken die geschapen zijn door hun onmiddellijke voorgangers en mogelijk nog daaraan voorafgaande.

Maar wat is het proces van reïncarnatie? Het is de stroom van het 'Leven' door een serie opeenvolgende tijdelijke vormen. Het is een continu proces, doch afwisselend passief en actief. Het is zowel van toepassing op de grootste zichtbare dingen, b.v. universa, als op de allerkleinste, b.v. subatomaire deeltjes. Alles heeft een periode van bestaan en een periode van terugtrekken, maar er is DAT wat in beide toestanden voortdurend blijft bestaan, HET LEVEN zelf, eeuwigdurende Essentie of Geest.

De mens wordt gezien als in essentie een deel van de Universele Geest, een Ego of Individualiteit. Met tussenpozen van een paar millennia aardse tijd (die kan variëren al naar gelang de omstandigheden) projecteert deze Spirituele Entiteit door middel van een gecompliceerd proces van wedergeboorte een nieuwe persoonlijkheid in de stoffelijke wereld. Elke persoonlijkheid is verbonden met de voorafgaande door een aantal "erfelijke" factoren die bepalend zijn voor de nieuwe persoonlijkheid vanaf zijn geboorte en

iedere persoonlijkheid heeft een toegewezen tijdsduur die relatief kort duurt (gewoonlijk 70 à 80 jaar).

Tijdens ieder leven is de persoonlijkheid onderworpen aan Karma, zelfs wat betreft zijn/haar aangeboren kenmerken. Gedurende een leven doet een persoonlijkheid veel ervaringen op, dan uiteindelijk sterft zij. Men zegt dat de levenservaring tweevoudig is, persoonlijk en spiritueel. De zuiver persoonlijke wordt een erfelijke factor bij de bepaling van latere persoonlijkheden. De spirituele wordt na de dood apart gehouden en opgenomen door de spirituele Individualiteit gedurende een hele lange periode tussen twee levens in een zuivere, zalige, subjectieve toestand.

Hoe belangrijk het is dat iemand zich bewust wordt van zijn/haar wezenlijke goddelijke aard wordt sterk benadrukt in de theosofische literatuur. Als het een bewust erkende factor kan worden in ons leven, dan beïnvloedt het elk aspect van ons gedrag ten goede. Zoals H.P.B. het uitdrukte, vermenselijkt het de overigens dierlijke mens.

Reïncarnatie is, voor zover het de mens betreft, de modus operandi van de gigantische evolutionaire reis die we allemaal aan het ondernemen zijn.

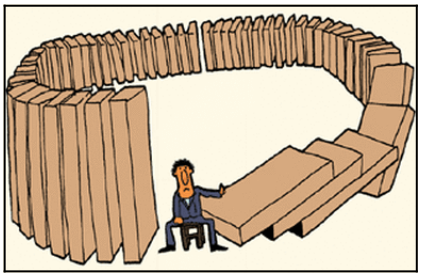

Met kennis van het proces van reïncarnatie op de achtergrond kunnen we de dood in het juiste perspectief zien. Dit kan zijn weerslag hebben op het maken van heel verschillende beslissingen. Wat is, bijvoorbeeld, in het geval van een patiënt met een hersenbeschadiging die aan een machine gekoppeld is om hem in leven te houden, het doel van ons streven om een stoffelijk lichaam in leven te houden terwijl het niet langer nuttig bewust leeft? Zo hebben we ook zo onze twijfels over het nut van veel vivisectie-onderzoek en andere wreedheden die dieren worden aangedaan om medicijnen te produceren.

Misschien wordt ons lichaam gedurende een langere periode in leven gehouden dan wanneer we geen op dieren geteste medicijnen zouden nemen, maar is zo'n praktijk, gezien in het licht van reïncarnatie en Karma, wel gerechtvaardigd?

De lering vertelt ons dat er sprake is van een schier eindeloos voortgaand proces van zich ontvouwen van de vermogens van de geest. Deze weerspiegelen zich in de persoonlijkheden die zich ook steeds meer ontwikkelen en daarbij meer en meer van de eigenschappen gaan vertonen van de goddelijke Essentie. Persoonlijkheden zijn ook bezig met een reis naar vervolmaking, die haar hoogtepunt vindt in hun volledige spirituele regeneratie.

Deze fasen worden gekenmerkt door het steeds meer ontvouwen van werkelijk menselijke eigenschappen die enerzijds hun uitdrukking vinden in het leven van de persoonlijkheid, de betrekkingen die zij heeft, haar houding en handelen, en anderzijds in een steeds ruimer wordend bewustzijn. De persoon kan in toenemende mate gevoelig worden voor de spirituele krachten. Wanneer de mens groeit, wordt hij zich bewust van het feit dat hij onlosmakelijk verbonden is met wat voor wezens er ook maar zijn op die hoge niveaus.

Al deze grootse denkbeelden moeten ons toch zeker een visie of een hoop geven voor onze toekomst die we anders nooit hadden kunnen hebben. Onze verantwoordelijkheid is de manieren en middelen te ontdekken, in overeenstemming met de Wet, om ze te verwezenlijken.

De Zesde Ontwikkelingsmogelijkheid: RELIGIE

Een andere ontwikkelingsmogelijkheid van de Theosofie ligt op het gebied van de religie. Het weldadig aspect ervan is dat, als de grondbeginselen van het Occultisme ware betekenissen van hun mythen en allegorieën zijn verloren gegaan of blijven in de verhalen verborgen.

Een voorbeeld hiervan is het vooronderstelde offer van Jezus aan het kruis om de zonden van de hele wereld goed te maken, uit het verleden, het heden en in de toekomst. Dit collectieve pardon gold voor ieder die in hem wou geloven. Iedereen die hier serieus over nadenkt moet toch tot de slotsom komen dat een almachtige en alwetende God met een kennis van verleden, heden en toekomst de gebeurtenissen uit het leven van Jezus, zijn enige zoon, zou hebben voorzien, inclusief diens kruisiging.

Hij zou dan toch zeker door mededogen bewogen zijn geweest en ingegrepen hebben om zo'n tragedie te voorkomen. Je kunt ook de vraag stellen of de Bestuurder van het Universum werkelijk zo'n offer zou kunnen of willen eisen. Zoniet, dan moet men aannemen dat het onmogelijk waar zou kunnen zijn, of dat de hele episode in feite door die God gepland was. Stamt dat hele idee niet van de aloude primitieve gewoonte om offers te brengen aan goden om hun toorn tot bedaren te brengen of zich van hun gunst te verzekeren voor het behoud van de natie of voor het verkrijgen van overvloedige oogsten? Was Jezus werkelijk een zondebok? Dat zijn toch zeker denkbeelden die in deze tijd niet langer houdbaar zijn en toch is dit verhaal een van de belangrijkste grondbeginselen van de huidige Christelijke Kerk.

De religies waarnaar hier verwezen wordt zijn de gevestigde religies, instellingen, met hun hiërarchische, priesterlijke bestuursorganisaties. Deze instellingen zijn machtig en over het algemeen rijk, met hun 'dienaren' die de kost verdienen door te preken, meestal in de naam van God. Dit is bevorderlijk voor de religie maar tegelijkertijd worden daarmee ook de belangen van de instelling zelf gediend en wordt het voortbestaan ervan veilig gesteld.

De macht van deze instellingen kunnen hun weerspiegeling vinden, of zelfs belangrijke factoren vormen, in een seculiere regering. Hierdoor ontstaan staatsgodsdiensten of religieuze staten. In plaats van dat een mens in staat is of aangemoedigd wordt om voor zichzelf te zien wat zijn relatie met 'god' is, wordt hij door sociale druk gedwongen om zich te onderwerpen aan priesterlijk gezag, om passief een kant en klaar geloofssysteem aan te nemen waarbij hij helemaal geen kanttekeningen durft te zetten of die hij kritisch durft te onderzoeken. Dit alles veroorzaakt niet alleen kunstmatige barrières binnen de mensenmaatschappij, maar zelfs bittere vijandschap en strijd tussen mensen die verschillende geloofssystemen aanhangen.

Theosofie is de grote, ja zelfs de enige, remedie voor dit alles. Zij verzoent al de verschillende religies doordat zij laat zien dat deze in hun oorsprong allemaal gelijk zijn en doordat zij de gemeenschappelijke spirituele erfenis der mensheid toont.

Theosofie bevordert het denkbeeld van de Universele Broederschap met alles wat dat betekent in termen van juiste betrekkingen.

Theosofie staat zich erop voor synoniem te zijn met de "eeuwige waarheden". Haar literatuur geeft aan dat deze in eerste instantie te maken hebben met een "Eeuwigdurend Goddelijk Beginsel" dat altoos, onveranderlijk, IS. Het wordt aangeduid als Het Absolute dat ieder denkbeeld of voorstellingsvermogen te boven gaat. De Theosofie accepteert niet het denkbeeld van een antropomorfe God met menselijke gevoelens van jaloezie, toorn, wraak, of zelfs van een liefhebbende, rechtvaardige en genadige God tot wie men gebeden kan richten. Zij gelooft ook niet in indirecte verzoening door het brengen van enig soort offer.

Zou het verhaal van de kruisiging, gezien in het licht van deze 'waarheden', niet een allegorische aanduiding kunnen zijn dat het crisispunt (nadir) schildert op de dalende boog van de "verstoffelijking" van de Geest? Het moment van de kruisiging vindt plaats wanneer de zoon der mensen (Monade plus Manas = Ego of Christos) weet dat het einde van de fase gekomen is.

Daarna kijkt de Geest omhoog naar het proces van de vergeestelijking van de stof (opstanding) op de steeds stijgende spiralen van de stijgende boog. Dan begint de regeneratie, de verlossing, van de stof waardoor zij des te beter als voertuig kan dienen voor de steeds-groeiende geest van de mens gedurende de cycli van zijn ontzagwekkende reis, cycli binnen de Ronden, via de Bollen E, F, of G op de stijgende boog, tot hij het toppunt van zijn levenscycli bereikt in deze Aardse keten, aan het einde van Ronde Zeven, voordat hij verder gaat naar nog hogere in een hogere volgende Keten.

De waarheden van de Theosofie hebben betrekking op het gemanifesteerde universum en alles wat zich daarop bevindt. Deze waarheden vertellen ons over de oorsprong van de "stof", over de wezenlijke samenstelling van vormen, die ontstaan vanuit patronen die al van tevoren bestonden. Zij spre-

ken over het universele geheugen en de levende processen van groeiend bewustzijn. Zij geven ons details over de toestanden na de dood en over het uitgebreide evolutionaire proces. Zij vertellen van een werkzame samenstelling van de mens op alle niveaus van het bestaan en zij vertellen het hele verhaal over reïncarnatie. Ons wordt gezegd dat er eindeloze cycli van bestaan zijn, met hun grotere en kleinere cycli, dat er een Wet is waardoor alles geregeerd wordt en wat de plaats van de mens is binnen het hele grote plan.

Deze zaken vormen allemaal de echte 'waarheden' omtrent het bestaan. Verandering is inherent aan alles, maar om puur praktische redenen voor ons hier en nu zijn deze waarheden als zodanig in principe onveranderlijk. Op deze waarheden baseert de Theosofie haar denkbeelden over religie. We hebben te maken met 'waarheden', niet met een mening of een geloof, en hierover heeft H.P.B. het volgende te zeggen:

> *Het is misschien allereerst nodig op te merken dat de bewering dat "Theosofie niet een Religie" is geenszins het feit uitsluit dat Theosofie Religie zelf is. Een religie in de ware en enig juiste betekenis is een band die mensen met elkaar verenigt – niet een of ander stelsel van dogma's en geloofsovertuigingen. Nu is Religie, per se, in haar ruimste betekenis dat wat niet alleen alle MENSEN, maar ook alle WEZENS en alles wat in het gehele Universum aanwezig is tot een groot geheel verbindt.*
>
> *Dit is onze theosofische definitie van religie.* (*C.W*. X. 161) Zij schonk ons vele andere verhelderende passages met betrekking tot religie. Een veel geciteerde passage is:
>
> *Alleen het altijd onkenbare en ondoorgrondelijke Karana, de Oorzaakloze Oorzaak van alle oorzaken, zou zijn tempel en altaar moeten hebben op de heilige en nooit betreden grond van ons hart – onzichtbaar, ongrijpbaar, onuitgesproken behalve door 'de zwakke stem' van ons geestelijke bewustzijn.*
>
> *Zij die dit vereren, behoren dat te doen in de stilte en de geheiligde eenzaamheid van hun ziel, terwijl ze hun geest tot enige bemiddelaar maken tussen hen en de universele geest, hun goede daden tot de enige priesters en hun zondige bedoelingen tot de enige zichtbare en objectieve offers aan de Tegenwoordigheid.* (*G.L.* p. 307) (TUP uitgave)

Vertaling: Louis Geertman
Theosofia 06/2005

In de fundering van de Hogere Wereld ligt grote Liefde verankerd.

Alleen een overeenkomstige liefde is gevoelig voor deze kwaliteit.

Zonder liefde bereikt de grootste eerbied niet zijn doel.

Wat is toewijding zonder liefde?

Kan er liefde zijn in een verdord hart?

Na een daad van liefde kan men een samenklank met de Hogere Wereld verwachten.

Elk onderwerp kan alleen met liefde bestudeerd worden.

Elke moeilijkheid kan alleen door de kracht der liefde overwonnen worden.

Waarlijk, grote Liefde ligt in de fundering van de Hogere Wereld verankerd!

Agni Yoga - Helena Roerich

Aum 1936 - P40/80

Geweld begrijpen

Pedro Oliveira

Toen aan één van de producenten van de film van Mel Gibson, *The Passion of the Christ* (Het lijden van Christus) werd gevraagd waarom er in de film zoveel geweld getoond werd, was zijn antwoord: *'Omdat geweld de taal van onze tijd is.'*

Zijn verklaring mag dan controversieel en provocerend zijn, maar het is ook de pijnlijke waarheid. Iedereen die vandaag de dag nieuwsprogramma's op de televisie bekijkt wordt overspoeld door een hoeveelheid bloed, wreedheid en onophoudelijk lijden die veroorzaakt wordt door geweld in zijn vele vormen. Het is eveneens waar dat moderne media het huidige klimaat van geweld exploiteren voor eigen voordeel, maar de media hebben de menselijke duisternis die neerdaalde op bijvoorbeeld Srebrenica, Darfur en Irak niet uitgevonden.

In een recent rapport hekelt Amnesty International het massaal verkrachten van vrouwen dat gebruikt wordt als oorlogswapen. Zij die de Japanse inval in Singapore tijdens de Tweede Wereldoorlog overleefden kunnen hiervan getuigen. Hetzelfde patroon ontvouwt zich in de regio Darfur in Soedan, op het moment dat dit artikel geschreven wordt. Aan de andere kant zijn miljoenen mensen op de vlucht gejaagd, met geweld van huis en haard verdreven door gewapende conflicten in verschillende gebieden in de wereld. Er bestaat toenemend stedelijk geweld in veel steden in de wereld. Daarnaast is er het niet zo zichtbare huiselijk geweld, op een schaal die veel regeringen ertoe gedwongen heeft om opvanghuizen te openen voor vrouwen en kinderen die de littekens dragen van wreedheid die zij ondergingen door toedoen van hun 'beminden'. De ware dimensie van het probleem van geweld is moeilijk te meten, maar de urgentie ervan heeft een stem die niet langer onderdrukt kan worden.

Is het mogelijk geweld te begrijpen? Wat zijn de oorzaken ervan? Hoe houdt het zijn greep op het menselijk verstand? Kan er een eind aan komen?

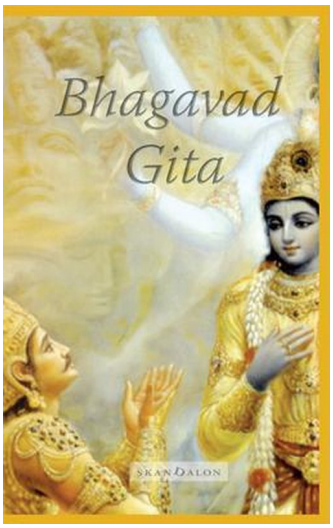

Instanties die de wet uitvoeren bieden het hoofd aan de gevolgen van geweld en handelen binnen het raamwerk van bestaande wetten. Hoe noodzakelijk dit ook is, het laat de oorzaken van het probleem onaangeroerd. Er is vaak genoeg gezegd dat armoede en maatschappelijke vervreemding de oorzaken van geweld vormen; maar het feit dat miljoenen arme mensen in de hele wereld gezagsgetrouwe individuen zijn, lijkt aan te geven dat de oorzaak van geweld dieper ligt. Het kan dan ook niet door middel van sociale topografie verklaard worden. De eerste stap naar het begrijpen van geweld is misschien het onderzoeken van de aard van emotie:

> *'Emoties zijn begeerten, hetzij om een situatie te laten voortduren als deze aangenaam is, of om eraan te ontsnappen als deze pijnlijk is... aldus is emotie ver- bonden met, begint met en kijkt terug op een gevoel van positief genot of pijn, en kijkt vooruit naar en eindigt in mogelijk genot of pijn'*[1]

Zo zijn emoties een reactie die gedicteerd wordt door wat ervaren wordt als aangenaam of anderszins in onze contacten met de wereld om ons heen. Omdat emoties ook geassocieerd worden met diepgewortelde begeerten en de daarmee gepaard gaande energie, spelen ze zo'n vitale rol in de manier waarop wij de wereld zien. Ze neigen ertoe een reactieve houding in stand te houden die een helder begrip van mensen, omstandigheden en situaties verhindert. Een denkvermogen dat gedomineerd wordt door reacties kan de dingen niet zien zoals ze zijn.

Ingebouwd in de aard van emoties is een gevoel van verwachten, van anticiperen, dat genot zoekt en pijn vermijdt. Het is niet moeilijk te zien hoe dit mechanisme frustratie en teleurstelling oproept, daar dit het persoonlijk zelf ertoe brengt te geloven dat het hele bestaan georganiseerd wordt om zich aan te passen aan zijn illusoire programma. Zoals de *Bhagavad Gita* ons leert zijn de contacten met de materie – genot en pijn, geluk en verdriet, eer en oneer – onvermijdelijk en moeten zij dapper verdragen worden.

Misschien is juist één van de bedoelingen van zo'n polariteit dat het bewustzijn kan leren dat het in zijn essentiële natuur volkomen vrij is van identificatie met wat dan ook buiten zichzelf:

> *'Laat ons aannemen… dat emoties begeerten zijn, en dat de twee elementaire begeerten zijn: (I) de begeerte zich te verenigen met een voorwerp dat genot geeft; en (II) de begeerte zich af te scheiden van een voorwerp dat pijn veroorzaakt; met andere woorden, aantrekking en afstoting, aangenaamheid en onaangenaamheid, liefde en haat of welk paar namen ons het beste toeschijnt.'* [2]

Bovenstaande definitie werpt licht op de paren van tegenstellingen die nu juist de aard vormen van ons emotionele leven, en toont aan dat aantrekking en afstoting inderdaad twee kanten zijn van dezelfde medaille. Aangezien zij dezelfde oorsprong hebben vertonen zij bijna kameleonachtig gedrag, bijvoorbeeld wanneer een sterke aantrekkingskracht vrijwel direct verandert in een wraakzuchtige afkeer. Veel zogenaamde misdaden uit hartstocht vertonen deze bijna bizarre transformatie van 'liefde' in haat en zijn het bewijs dat de inherente dualiteit die aanwezig is in menselijke emoties niet alleen vluchtig is, maar ook dodelijk kan zijn.

Bhagavan Das vervolgt met te pogen de meest basale en fundamentele menselijke emoties, liefde en haat, te definiëren:

> *'Hier mag wel gesteld worden dat liefde, de begeerte zich te verenigen met iets anders, het bewustzijn impliceert van de mogelijkheid van zo'n vereniging, en dat de volle betekenis ervan de volgende is: een instinctieve, inherente perceptie door ieder individueel zelf, ieder Jivatman, van zijn essentiële onderliggende eenheid, eenheid (ekata) met alle andere Jivatmans, alle andere zelven…*

> ***"Een overwinning die door middel van geweld behaald is, is eigenlijk een nederlaag want het is immers tijdelijk."***
>
> **Mahatma Ghandi**

> *Haat is de instinctieve waarneming door ieder zelf… van de non-identiteit, de inherente afgescheidenheid, één-uit- veelheid (nanatva) van ieder niet-zelf, ieder atoom van materie, van iedere andere atoom, ieder ander niet-zelf, en zijn streven om zo'n afgescheiden bestaan koste wat het kost en met alle middelen in stand te houden."*[3]

Een aantal emoties komt voort uit het bestendige gevoel van liefde: vertrouwen, sympathie, moed, mededogen, vergevingsgezindheid, behulpzaamheid, opoffering. Dit zijn misschien natuurlijke uitdrukkingen van deze perceptie waarnaar hierboven verwezen wordt, nl. dat er een essentiële onderliggende eenheid is in het hart van het bestaan dat ons allemaal diepgaand één maakt met elkaar en met elke andere levensvorm. Dit kan de reden zijn waarom de oude wijzen verklaarden dat 'liefde alles overwint', want liefde ligt verankerd in de machtige waarheid dat alle leven één is en waarlijk alles verdraagt.

Aan de andere kant, haat is gebaseerd op en geworteld in dit denkbeeld, deze perceptie van het persoonlijke zelf, van een inherente afgescheidenheid tussen zichzelf en de rest van het bestaan *plus* een streven om een dergelijke afgescheidenheid in stand te houden 'ten koste van alles en met alle mogelijke middelen'. Met andere woorden, binnenin het persoonlijke zelf schuilt een diepgewortelde weerstand, bewust of onbewust, tegen de waarheid van eenheid als de basis van alle zijn. Deze weerstand of reactie kan één van de oerbronnen van geweld vormen in het menselijk bewustzijn, daar het een bevestiging is van verdeeldheid en afgescheidenheid, alsook een ontkenning van het universele beginsel dat leven relatie is.

Het Sanskriet woord *dvesha* betekent haat, afkeer, weerzin, vijandigheid. Het is afgeleid van *dvish*, 'haten, haat tonen jegens, vijandig zijn of onvriendelijk'.

Een relevant woord in deze context is *dvi*, dat 'twee' betekent. De oorsprong van gevoelens van vijandigheid, agressie en geweld ligt in de dualistische waarneming dat ons individuele bestaan voor altijd afgescheiden is van de totaliteit van het leven. De psychologische en omgevingsgevolgen hiervan zijn overal te zien in het huidige wereldbeeld waarin wreedheid, oorlog en wijdverbreide vernietiging van de natuur langzamerhand geaccepteerd zijn als bijna onvermijdelijk.

Over de aard van *dvesha* of afkeer zegt Dr. Taimni:

> *'Dvesha is de natuurlijke afkeer die men voelt jegens enig persoon of voorwerp dat voor ons een bron vormt van pijn of verdriet. De essentiële aard van het Zelf is gelukzaligheid en daarom doet alles wat pijn of verdriet veroorzaakt in de uiterlijke wereld de uiterlijke voertuigen daarvoor terugdeinzen …*
>
> *Wij zijn misschien nog vaster verbonden aan de persoon die wij haten dan aan diegene die wij liefhebben, omdat persoonlijke liefde gemakkelijk getransformeerd kan worden tot onpersoonlijke liefde en daarmee zijn bindingsvermogen verliest. Maar het is niet zo gemakkelijk om de kracht van haat om te zetten en het vergif dat erdoor teweeggebracht wordt is slechts met grote moeite uit ons karakter te bannen.'*[4]

Vijandigheid en haat kunnen inderdaad lang doorwerken, in sommige gevallen eeuwenlang, zoals veel etnische oorlogen aangetoond hebben. Een Mahatma heeft immers gezegd: '***Liefde*** *en* ***Haat*** *zijn de enige* ***onsterfelijke*** *gevoelens, de enige overlevenden van het wrak van* ***Ye dhamma****, ofwel de fenomenale wereld.*' (*Mahatma Letters*, 70c, chronological).

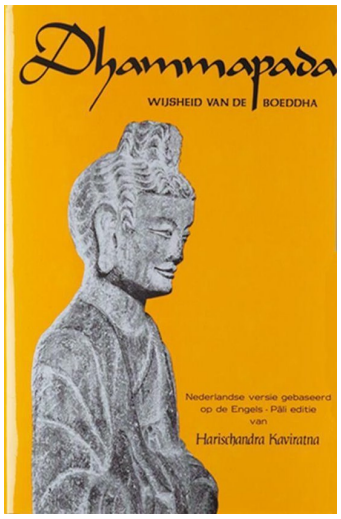

Wanneer vijandschap en haat eenmaal in het denkvermogen postgevat hebben en gevoed worden door voortdurende gedachten en denkbeelden, worden ze nog sterker doordat ze het gevoel van een persoonlijk zelf, met zijn verdeeldheid, zijn afgescheiden zijn van de glorie van het leven en zijn koppig vasthouden aan het handhaven van zijn eigenbelang tegen en boven het algemeen belang, verstevigen. Als wij niet onafgebroken en serieus beginnen naar deze patronen binnenin ons te kijken, zullen geweld en zijn duistere consequenties van pijn, lijden en verwoesting vast en zeker van de aarde een ware vallei van schaduwen en dood blijven maken.

Waarom houden emoties ons denkvermogen zo in hun greep? Annie Besant zegt hierover:

> *'Emotie is geen eenvoudige of primaire bewustzijnstoestand, maar een samenstel dat door de interactie van twee aspecten van het Zelf, namelijk begeerte en intellect, teweeggebracht wordt. De invloed van intellect op begeerte veroorzaakt emotie; dit is het kind van beide en ver- toont een aantal karaktereigenschappen van zijn vader, het intellect, alsook van zijn moeder, begeerte.'*[5]

De complexiteit van emoties ligt in de wisselwerking van begeerte en intellect. Emoties ontstaan op het moment dat de vele beelden die in het denken heen en weer gaan tot leven gebracht en bevorderd worden door de energie van verlangen. De eenvoudige maar heldere definitie van Bhagavan Das is welsprekend in zijn beknoptheid:

'Emotie is maar een vorm van beweging; beweging ***in de richting van*** *een object, of* ***ervandaan*** *in het denkvermogen, is emotie.*' Het is de gedachte, opgewekt door begeerte en hij behoudt zijn intrinsieke aard van aantrekking of afstoting. Enige poging om emoties te onderdrukken leidt noodzakelijkerwijs tot spanning en versnippering. Maar een denkvermogen dat niets anders is dan een speeltuin voor niet aflatende emoties en begeerten, kan nooit ware vrede en tevredenheid in het leven vinden. Wat is nu de weg naar gemoedsrust?

'Hij mishandelde mij, verwondde mij, overmeesterde mij, deed mij tekort:
voor hen die zulke gedachten koesteren houdt vijandschap nooit op.
Hij mishandelde mij, verwondde mij, overmeesterde mij, deed mij tekort:
voor hen die niet zulke gedachten koesteren verdwijnt vijandschap volledig.
Vijandelijkheden verminderen hier nooit door vijandschap;
ze nemen wel af door vriendelijkheid.
Dit is het eeuwige Dharma (de Wet).' (*Dhammapada*, I.3-5).

Let op de nadruk op de uitdrukking 'zulke gedachten koesteren'. Is dit een hint om geweld in het menselijk denkvermogen te beëindigen?

Zolang er gebrek aan zelfbewustzijn bestaat, eerlijk zelfonderzoek van dag tot dag, zullen mentale patronen niet wonderbaarlijk veranderen. Zoals wel wijselijk gezegd is: '*een niet onderzocht leven is niet waard geleefd te worden.*' Maar zelf-observatie is maar één aspect van de oplossing; het andere is het cultiveren van een positieve houding van vriendelijkheid, behulpzaamheid en dienst- betoon. Met andere woorden, een houding van het geven van zichzelf zonder terughoudendheid aan ieder contact, elke relatie en elke omstandigheid. Zo kan men een zichzelf wegcijferend centrum worden waardoor weldadige in- vloeden uitstralen over de wereld. De- ze manier van leven is mogelijk voor ieder mens die verantwoordelijkheid neemt voor zichzelf en het zou vanzelfsprekend kunnen leiden tot het afnemen van de patronen van agressie en geweld die tegenwoordig zo overheersend zijn. Ieder individu dat uit de stroom van mechanisch leven stapt, welke het persoonlijk zelf is of het 'ik', helpt mee met het verlichten van het bewustzijn van de mensheid, want:

'Het "ik" is de wortel van dit alles;
het "ik" wordt geïdentificeerd met een bepaalde natie,
met een bepaalde gemeenschap,
met een bepaalde ideologie of religieuze gril.
Het "ik" identificeert zichzelf met een bepaald vooroordeel,
het "ik" zegt: "Ik moet vervullen";
en wanneer het zich teleurgesteld voelt,
ontstaat er boosheid en bitterheid.
Het is het "ik" dat zegt,
"Ik moet mijn doel bereiken, ik moet succesvol zijn",
het is het "ik" dat wil en niet wil,
dat zegt "Ik moet in vrede leven"
en het is het "ik" dat gewelddadig wordt'

(J.Krishnamurti, *The Awakening of Intelligence*,
p.468; of pp.499-500, Indiase uitgave).

Verwijzingen:
1 Bhagavan Das, *The Science of the Emotions*, The Theosophical Publishing House (TPH), Adyar, 1953,p.36.
2 op.cit., p.38.
3 op.cit., pp.38-9.
4 I.K.Taimni, *The Science of Yoga*, TPH, Adyar,1972, pp.148,149.
5 Annie Besant, *A Study in Consciousness*, TPH, Adyar, 1999, p.253.

Uit: *The Theosophist*, april 2005
Vertaling: A.M.I. – Theosofia 10/2007

Belgische Theosofische Vereniging

Uitnodiging

De zomermaanden zijn in aantocht en net als de voorbije jaren worden alle leden van de vereniging in de loop van de maand juni uitgenodigd voor de Algemene Vergadering.
Een ideale gelegenheid om even samen te zijn alvorens te genieten van een verdiende rust
De Algemene Vergadering, waarop we iedereen uitnodigen, gaat door op

Zaterdag 18 juni 2022 om 10.30 uur
Geuzenplein 8
1000 Brussel

Wie aanwezig wil zijn op de hoofdzetel, vragen we vriendelijk dit even te melden via:
mail: info@ts-belgium.be of via GSM 0486 631 997 en/of 0476 879 968.
Na de voorbije, bewogen maanden, wensen we iedereen - die om een of andere reden niet in staat is zich naar de Hoofdzetel te begeven - toch de kans geven om deel te nemen aan deze bijeenkomst en dit via Zoom. Zoom link: https://us02web.zoom.us/j/83407160358

We hopen u talrijk te kunnen verwelkomen en wensen u nog heel fijne dagen.
Raad van Bestuur

Theosofische Orde van Dienst

Meditaties

Voor de maand juni staan volgende meditaties op het programma:

Genezingsmeditatie (enkel voor leden)
Donderdag 23/06 om 21u.
Zoom link:https://us02web.zoom.us/j/86086313319

Méditation de Guérison (uniquement pour membres)
Le lundi 27 juin à 19h.
Zoom link:https://us02web.zoom.us/j/81664845196

Méditation pour la Paix - Burundi (uniquement par Zoom)
Lien Zoom:https://us02web.zoom.us/j/81852416549
Le dimanche 26 juin à 19h30

Meditatie voor de Vrede - (enkel per Zoom)
Zoom link:https://us02web.zoom.us/j/81630876669
Donderdag 30 juni om 20u.

Liefde is geen sentiment en geen emotie,
noch is het begeerte
of een zelfzuchtige drijfveer tot juist handelen in het dagelijks bestaan.

Liefde is het uitoefenen van de kracht die de werelden bestuurt
en die leidt naar de integratie, eenheid en alomvattendheid,
die de Godheid zelf tot actie drijft.

Liefde is een moeilijk ding om aan te kweken,
zozeer is de zelfzucht eigen aan de menselijke natuur.

Liefde onder alle omstandigheden in praktijk brengen is geen eenvoudige zaak,
en uitdrukking eraan geven zal het uiterste vergen van wat u te geven hebt,
en zal ook het uitroeien van uw zelfzuchtige persoonlijke werkzaamheden inhouden.

Alice Bailey - Het naar buiten treden van de Geestelijke Hiërarchie - p278